

Nederlandse Vereniging van
Antroposofische Zorgaanbieders

De NVAZ is een brancheorganisatie die diverse antroposofische zorgaanbieders verenigt. De leden zijn onder te verdelen in drie sectoren: Instellingen, Therapeutica en Beroepsverenigingen. Een vereniging voor en door mensen die allemaal professional zijn in de antroposofische gezondheidszorg.

De NVAZ stimuleert, bevordert en schept voorwaarden voor ontwikkeling en kwaliteitsbevordering van de antroposofische zorg. Hiertoe ontwikkelt zij beleid, behartigt de belangen van haar leden en bundelt waar wenselijk de krachten.

Dit profielenboek is een voorbeeld van een krachtenbundeling. Enerzijds om de lezer een goed overzicht te geven van de beroepsverenigingen waar alle artsen, therapeuten en overige medewerkers in de eerste- en tweedelijns gezondheidszorg bij aangesloten zijn (en daarmee gekwalificeerd zijn). Anderzijds om de meerwaarde van de antroposofische zorg meer in detail te belichten; om zo een compleet beeld te krijgen van de antroposofische zorgverleners en hun werkzaamheden en hoe zij deze in hun beroepsvereniging georganiseerd hebben volgens de daarvoor geldende kwaliteitscriteria.

De volgende beroepsverenigingen zullen hierna besproken worden:

- 1 **NVAA** Nederlandse Vereniging van Antroposofische Artsen
- 2 **BPHA** Beroepsvereniging van Psychosociale Hulpverleners vanuit Antroposofie
- 3 **NVAF** Nederlandse Vereniging van Antroposofische Fysiotherapeuten
- 4 **NVAP** Nederlandse Vereniging ter bevordering van Antroposofische Psychotherapie
- 5 **NVCAG** Nederlandse Vereniging voor Chirofonetiektherapie op Antroposofische Grondslag
- 6 **NVDA** Nederlandse Vereniging van Diëtisten werkzaam vanuit de Antroposofie
- 7 **NVET** Nederlandse Vereniging voor Euritmietherapie
- 8 **NVKT** Nederlandse Vereniging voor Kunstzinnige Therapieën op antroposofische grondslag
- 9 **V&VN AZ** Verplegenden en Verzorgenden Nederland, afdeling Antroposofische Zorg

De beroepsvereniging heeft statuten.

In de statuten staat verwoord dat het antroposofische mens- en wereldbeeld uitgangspunt en inspiratiebron is.

De beroepsvereniging heeft een huishoudelijk reglement.

De beroepsvereniging heeft een beroepsprofiel, waarin blijkt dat er een samenhangende antroposofische beroepsinhoud is met betrekking tot de drie volgende gebieden: de gezonde mens, de zieke mens (pathologie) en de behandeling (therapie). Bron: Michaëla Glöckler, Medische Sectie van de internationale antroposofische beweging in Dornach, te Zwitserland, 2005.

De beroepsvereniging heeft gedragsregels/een beroepscode, waarin de omgang met patiënten/cliënten en collegae geregeld is; een overdracht- en nazorg reglement.

De beroepsvereniging heeft een regulier erkende basisopleiding en een antroposofisch therapeutische vervolgopleiding. Deze voldoet aan de beroepsgerelateerde kwaliteitseisen en heeft een (inter)nationale inbedding. Er wordt bij- en nascholing verzorgd.

De beroepsvereniging heeft een klachtenreglement. De beroepsvereniging onderschrijft de samenwerkingsovereenkomst van de Interdisciplinaire Klachten- en Bemiddelingscommissie (IKBC) van de sector beroepsverenigingen NVAZ en draagt naar rato bij aan de bekostiging hiervan.

De beroepsvereniging heeft een tuchtrechtregeling.

De beroepsvereniging heeft jaarverslagen vanaf het jaar van oprichting.

De beroepsvereniging heeft een beroepsregister en registratieregeling.

De beroepsvereniging heeft richtlijnen voor praktijkvoering, praktijkinrichting, behandelwijzer, bereikbaarheid, patiënten/cliëntendossier, hygiëne, privacy.

De beroepsvereniging heeft een patiënt / cliënttevredenheidsenquête in ontwikkeling.

De beroepsvereniging heeft een regeling intercollegiale toetsing en visitatie in ontwikkeling.

Alle bij de NVAZ aangesloten beroepsverenigingen voldoen aan de hierboven gestelde eisen.

Inhoud beroep

In Nederland werken ongeveer 150 antroposofische (huis)artsen en specialisten. Velen van hen zijn verbonden aan een antroposofisch gezondheidscentrum (vaak therapeuticum genoemd) of een instelling; anderen hebben een eigen zelfstandige praktijk. Hun individuele en ondersteunende benadering van de mens komt voort uit de ideeën van Dr. Rudolf Steiner en de Nederlandse arts Dr. Ita Wegman. In hun visie is de mens van geestelijke oorsprong. Hij verbindt zich met de fysieke wereld en leeft op aarde met lichaam, ziel en geest als burger van de geestelijke en de fysieke wereld.

Specifieke visie

Je voelt je gezond als lichaam, ziel en geest met elkaar in evenwicht zijn. Als dit evenwicht verstoord is krijg je klachten of word je ziek. Antroposofische geneesmiddelen en therapieën zijn erop gericht om dit evenwicht te helpen herstellen door het zelfgenezend vermogen van het lichaam te stimuleren. Een mens is altijd in ontwikkeling. Niemand wenst zich een ziekte. Maar het doormaken van een ziekte of het omgaan met een chronische aandoening geeft naast narigheid ook een ontwikkelingsmogelijkheid. Zo kan het perspectief van wat in het leven belangrijk is veranderen en kunnen relaties een andere dimensie krijgen.

De aandacht van de antroposofische gezondheidszorg voor ontwikkeling richt zich preventief ook op de mens die gezond wil blijven. Denk hierbij aan een gezond levensritme qua voeding, beweging en rust, met voldoende inspiratie en uitdaging in het dagelijks leven, inclusief aandacht voor de leefomgeving en het milieu.

Enkele toepassingen

Antroposofische geneeskunde wordt in Nederland toegepast door huisartsen die in hun huisartsenpraktijk antroposofische behandelingen als aanvulling kunnen toepassen bij vrijwel alle diagnoses. Daarnaast zijn er consultatief werkende antroposofische artsen waar patiënten die een antroposofische behandeling willen voor hun medische problemen terecht kunnen. Na gebruikelijk medisch onderzoek wordt gekeken welke aanvullende antroposofische behandeling voor hen passend is. Ook kent Nederland antroposofische verpleeghuizen, een antroposofische instelling voor psychiatrie en verslavingszorg, antroposofische instellingen voor verstandelijk gehandicapten en meerdere vrijgevestigde antroposofisch specialisten.

Opleiding

Na hun universitaire artsdiploma specialiseren antroposofische artsen zich in de antroposofische geneeskunst. Deze benadering van de mens integreert de antroposofische geneeskunde in de reguliere geneeskunde. Op tal van terreinen maken antroposofische artsen bij het kiezen van therapieën, behandelingen en geneesmiddelen gebruik van het brede aanbod uit de reguliere zorg. Daarnaast worden antroposofische geneesmiddelen en therapieën ingezet, zoals kunstzinnige therapieën, euritmie-therapie (bewegingstherapie), antroposofische fysiotherapie, uitwendige therapie en gesprekstherapieën. Antroposofische artsen werken hiervoor meestal nauw samen met een aantal therapeuten.

Plaats in het medisch veld en vergoedingen

Zorg van uw antroposofische huisarts valt onder de gebruikelijke basisvergoeding voor de huisarts. Een consult bij een antroposofisch arts die niet uw huisarts is wordt meestal vergoed vanuit de aanvullende verzekering, evenals de antroposofische therapieën en de meeste antroposofische geneesmiddelen. Uit onderzoek blijkt dat antroposofische geneeskunde werkzaam en kosteneffectief is en dat er spaarzaam gebruik wordt gemaakt van antibiotica.

Organisatie en vereniging

De leden van de NVAA zijn BIG geregistreerd en vallen onder de reguliere tucht- en klachtregelingen. De NVAA heeft een 5 jaarlijkse, verplichte, visitatie, een 2 jaarlijkse seniorenvisitatie en een VIM (Veilig Incidenten Melden) regeling. De NVAA werkt samen met zusterverenigingen over de hele wereld via de IVAA (Internationale Vereniging Antroposofische Artsen). De NVAA werkt samen met de andere CAM-artsen organisaties (Complementaire & Alternatieve Geneeskunde).

Contact

secretariaat@nvaa.nl
www.nvaa.nl

Nederlandse Vereniging van Antroposofisch Artsen

Inhoud beroep

Een antroposofisch psychosociale hulpverlener is een regulier opgeleide psychosociaal hulpverlener, die bij de diagnose en hulpverlening mede het antroposofisch mensbeeld gebruikt. Het antroposofisch mensbeeld gaat uit van de samenhang tussen lichaam, ziel en geest. De psychosociale hulpverlener bekijkt en begeleidt de hulpvraag van de cliënt dan ook vanuit deze samenhang en werkt daarbij nauw samen met de huisarts en andere (antroposofische) therapeuten om de balans te herstellen.

In het beroep van de psychosociale hulpverlener staat het gesprek centraal.

Het gaat om een gesprek waarin een wezenlijke ontmoeting plaats vindt waardoor de cliënt zich bewust kan worden van zichzelf in de verhouding tot zijn hulpvraag en probleemstelling.

Het scheppen van een veilige en accepterende sfeer helpt de cliënt bij het herkennen van de eigen beperkingen en mogelijkheden.

De inzet van ervaringsgerichte oefeningen wekt bij de cliënt de eigen motivatie om zich op een nieuwe manier met zijn leven te verbinden en voor het eigen handelen verantwoordelijkheid te nemen.

In de begeleiding wordt de cliënt gezien in zijn sociale context; individueel welzijn en privé- en werkrelaties beïnvloeden elkaar immers wederzijds.

Psycho-educatie helpt de cliënt om het inzicht in zichzelf te verhelderen en het probleemoplossend vermogen te vergroten.

Specifieke visie

De hulpverlener plaatst de problematiek van de cliënt in het bredere perspectief van de totale levensloop.

Problemen worden behandeld als uitdagingen en kansen tot ontwikkeling.

Door het levenslot als leerweg te zien wordt zingeving mogelijk. Uitgangspunt is dat de cliënt zelf de kracht heeft om een verhouding te vinden zijn levensopgaven.

Door omstandigheden is deze kracht echter onvoldoende ontwikkeld of tijdelijk gestagneerd.

Door zich bewust te worden van improductieve denk- gevoel- en gedragspatronen kan de cliënt nieuwe keuzen maken, zodat zijn leven meer in overeenstemming komt met zijn innerlijke waarden.

De mensvisie van de cliënt is altijd het uitgangspunt.

De antroposofische blikrichting geeft een extra dimensie aan de hulpverlening.

Enkele toepassingen

Er wordt zowel individueel gewerkt als met echtparen of het hele gezin.

Veel voorkomende hulpvragen liggen op het gebied van:

- angstklachten
- depressieve klachten
- biografie, levensfaseproblematiek en levensperspectief, ontwikkeling
- ordening van het dagelijkse leven, zelfmanagement
- relatieproblemen, seksualiteit, intimiteit en vriendschap
- ouderschap
- burn-out en stress-gerelateerde klachten
- werk, werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, loopbaan en re-integratie
- ziekte, handicap, overlijden, rouw en zingeving.

Opleiding

Alle leden van de beroepsgroep hebben een reguliere opleiding voor hulpverlening op minimaal HBO niveau, aangevuld met antroposofische scholing op het vlak van hulpverlening. Jaarlijks worden de leden getoetst of er is voldaan aan de eisen tot bijscholing.

Ook vindt er visitatie van de praktijken plaats. Zie voor meer uitgebreide informatie het huishoudelijk reglement van de BPHA (zie website).

De praktijk wordt uitgeoefend in overeenstemming met de geldende regels betreffende bereikbaarheid, wettelijke aansprakelijkheid, dossiervorming, privacy en omgang met patiënten en collega's.

Alle leden van de BPHA hebben een toelatingsprocedure doorlopen.

Plaats in het medische veld en vergoedingen

Het feit dat de meeste van onze leden binnen eerstelijns gezondheidscentra werken, maakt dat er sprake is van een directe communicatie tussen arts en behandelende therapeuten. Binnen deze samenwerking vindt ook multidisciplinair overleg plaats. De lijnen hierbij zijn zeer kort en daardoor is snelle en effectieve begeleiding van cliënten mogelijk.

Gesprekken kunnen (gedeeltelijk) vergoed worden vanuit een aanvullende polis.

Organisatie en vereniging

De leden van de BPHA voldoen aan de toelatingseisen van de Nederlandse Vereniging van Antroposofische zorgaanbieders (NVAZ).

De leden van de BPHA oefenen hun beroep uit in overeenstemming met de Beroepscode voor maatschappelijk werkers van de Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers.

Contact

info@bpha.nl
www.psychohulp.nl

Inhoud beroep

Een antroposofisch fysiotherapeut is een regulier opgeleide fysiotherapeut, die zich hierna specialiseert in antroposofisch fysiotherapeutische diagnostiek en behandelwijzen. Voor diagnose en therapie wordt het antroposofisch mensbeeld gebruikt. Antroposofische fysiotherapie is geen alternatieve therapie, maar een uitbreiding van de reguliere fysiotherapie en is gebaseerd op het antroposofisch mensbeeld, zoals dat door Rudolf Steiner rond de vorige eeuwwisseling is ontwikkeld.

Specifieke visie

In het drie- en vierledig mensbeeld wordt zichtbaar hoe lichaam, ziel en geest met elkaar samenhangen. Ziektebeelden kunnen verklaard worden vanuit een disharmonie in de samenwerking tussen de vier wezensleden of vanuit het (tijdelijk) ontbreken van evenwicht in het driedelig functioneren van de mens. De therapeutische vormen die de antroposofische fysiotherapeut gebruikt, sluiten aan bij deze visie op gezondheid en ziekte. Processen die zich op een bepaald moment als ziekte uiten, kunnen omgevormd worden zodat er een nieuw (gezond) evenwicht kan ontstaan. Hierbij wordt een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en activiteit van de betrokkene.

Enkele toepassingen

Bij de massage wordt gebruik gemaakt van de ritmische massage zoals die door de artsen Ita Wegman en Margarethe Hauschka is ontwikkeld. Door middel van speciaal ontwikkelde handgrepen wordt getracht bepaalde, in hun werking doorgeschoten, processen weer in goede banen te leiden en andere processen die juist niet goed tot hun recht komen te stimuleren. Zo wordt getracht een nieuw evenwicht te bewerkstelligen, bijvoorbeeld in de spanning-/ontspanningstoestand van spieren, of de warmtehuishouding van het organisme. Via de massage wordt op deze ritmes ingespeeld en zo het zelfherstellend vermogen van iemand aangesproken. Deze benadering brengt met zich mee dat vaak meer of andere lichaamsdelen gemasseerd worden dan die waarin de pijn zich bevindt. Zo kan bijvoorbeeld bij iemand met hevige pijn in nek en hoofd onder andere een massage van de kuiten worden gedaan om de pijn af te leiden. Na iedere ritmische massage wordt nagerust. Warmte speelt een belangrijke rol bij het op gang brengen van processen; daarom kan ter ondersteuning een pakking met onder andere bijenwas gegeven worden.

Enkele toepassingen (vervolg)

Bij de bewegingstherapie wordt geprobeerd, uitgaande van de verschillende bewegingskarakteristieken van hoofd, romp en ledematen, de gezonde beweging te herstellen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verschillende bewegingskwaliteiten. Ook is de rol van de zintuigen (zoals tastzin, de bewegingszin en de evenwichtszin) hierin van groot belang. Veel aandacht wordt ook besteed aan hoe de mens zich in de ruimte beweegt en zich tot de ruimte verhoudt.

Bij de hydrotherapie (badtherapie) kunnen onderscheiden worden balneotherapie, waarbij plantaardige of minerale stoffen aan het badwater zijn toegevoegd, de hyperthermiebaden en de bewegingsbaden, waarbij de therapeut bepaalde bewegingen in het water of op de huid van de patiënt uitvoert.

Opleiding

Antroposofische fysiotherapie wordt gegeven door fysiotherapeuten, die na hun reguliere opleiding een aanvullende opleiding antroposofische fysiotherapie hebben gedaan in Nederland of Duitsland. Ze zijn werkzaam in een eigen praktijk of in een antroposofisch gezondheidscentrum (therapeuticum), maar ook bijvoorbeeld in ziekenhuizen, verpleeghuizen, in de psychiatrie en de zwakzinnigenzorg.

Plaats in het medisch veld en vergoedingen

Antroposofische fysiotherapeuten zijn werkzaam in een eigen of in een antroposofisch gezondheidscentrum (therapeuticum), maar ook bijvoorbeeld in ziekenhuizen, verpleeghuizen, in de psychiatrie, verslavingszorg en de verstandelijke gehandicaptenzorg.

Patiënten komen op verwijzing van huisarts of specialist, maar kunnen ook gebruik maken van de regeling Directe Toegankelijkheid Fysiotherapie.

Fysiotherapie wordt voor kinderen tot 18 jaar en voor bepaalde chronische indicaties vergoed uit de basisverzekering van de zorgverzekeraar, voor kortdurende fysiotherapie bij volwassenen is men aangewezen op een aanvullende verzekering of op een speciale polis waaruit antroposofische therapieën worden vergoed.

Organisatie en vereniging

Fysiotherapeuten die een door de NVAF erkende opleiding antroposofische fysiotherapie hebben gevolgd kunnen lid worden van de Nederlandse Vereniging van Antroposofisch Fysiotherapeuten (NVAF).

Contact

doremiek@kpnplanet.nl
www.nvaf.info

Nederlandse Vereniging van Antroposofische Fysiotherapeuten

Inhoud beroep

Alle therapeuten die verbonden zijn aan de NVAP zijn regulier academisch opgeleide psychologen, (ortho)pedagogen, psychiaters en maatschappelijk werkers met een voortgezette opleiding.

Bij het stellen van de diagnoses en in de behandelingen worden ook de geesteswetenschappelijke inzichten, aangegeven door Rudolf Steiner, verwerkt.

In de ontmoeting met de therapeut worden sommige problemen bekeken in de bredere context van de individuele biografie of gezinsgeschiedenis. Dat kan de eigen levensopgave verhelderen, er kan inzicht ontstaan dat boven het tijdelijke en plaatselijke uitstijgt. Vanuit dit inzicht in de eigen problemen en de wijze waarop er tot nu toe mee is omgegaan, kan in het eigen leven een nieuwe richting worden gekozen.

Specifieke visie en toepassingen

Naast de materiële werkelijkheid, die we allemaal via onze fysieke zintuigen kennen, bestaat er een werkelijkheid die we vanuit onze binnenwereld kennen. Deze binnenwereld is niet alleen het resultaat van sensorische en somatische prikkels. Onze gedachten, gevoelens, stemmingen en impulsen maken deel uit van een geestelijke werkelijkheid, een werkelijkheid met geheel eigen wetmatigheden.

Het besef van die geestelijke werkelijkheid en haar eigen wetmatigheden leidt - met name in de psychotherapie - tot minder gangbare, maar uiterst werkzame uitgangspunten. Een dergelijk uitgangspunt is bijvoorbeeld dat iemand met psychische problemen niet alleen in therapie gaat om zo snel mogelijk weer volgens de maatschappelijke normen te kunnen functioneren, maar ook om een volgende stap in zijn persoonlijke ontwikkeling te kunnen zetten.

Opleiding

De NVAP verzorgt een ruim 2 jaar durende Post –Academische opleiding Antroposofische Diagnostiek, Gesprek- en Psychotherapie.

Deze opleiding is expliciet opgezet voor diegenen, die in hun beroep psychotherapeutisch werkzaam zijn c.q. daartoe voornemens zijn. Zij sluit aan op de door de cursisten gevolgde vooropleiding.

Plaats in het medisch veld en vergoedingen

De praktijkvoering is zeer divers. Er wordt gewerkt in een eigen praktijk dan wel in een therapeuticum of een gezondheidscentrum.

Daarnaast is er de mogelijkheid te werken binnen (zowel reguliere als antroposofische) tweedelijns-instellingen. Verwijzing voor gesprek- en psychotherapie gebeurt in de regel door de huisarts. Eventueel kan men zich ook rechtstreeks aanmelden bij de therapeut.

Organisatie en vereniging

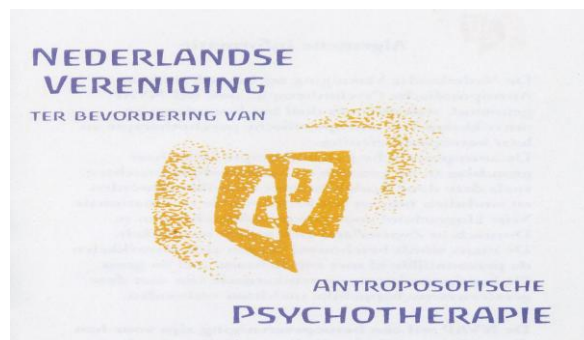
De kwaliteit van de antroposofische psychotherapie wordt gewaarborgd door een eigen Post -Academische Opleiding Antroposofische Diagnostiek, Gesprek- en psychotherapie.

Voor het gecertificeerd lidmaatschap is het volgende vereist:

- a) Men dient een reguliere academische opleiding te hebben voltooid met als afstudeerrichting klinische psychologie of psychotherapie; basis arts gevolgd door de opleiding tot psychiater; pedagoog, orthopedagoog, of kinder- en jeugdpsycholoog; of maatschappelijk werkende, gevolgd door een voortgezette opleiding gezins- of psychotherapie.
- b) Men dient de NVAP opleiding met goed resultaat gevolgd te hebben of een door het bestuur te beoordelen gelijkwaardige opleiding.
- c) Men is werkzaam in de (geestelijke -)gezondheidszorg voor ten minste 8 uur per week.
- d) Men is lid van een reguliere beroepsvereniging.
- e) Men volgt minimaal 20 uur per jaar, nascholing in binnen- of buitenland, betrekking hebbend op de antroposofische gesprekstherapie of tenminste algemeen antroposofisch/medisch.
- f) Men heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Contact

secretariaat@nvap.nl
www.nvap.nl

- Inhoud beroep** Chirofonetiek is een therapie die gebaseerd is op klankvormen van de taal, zoals die door de articulatie van de luchtstroom gevormd worden. De klankvormen worden op de huid gestreken en meestal gelijktijdig gesproken.
- Specifieke visie** Chirofonetiek is een therapie die gebruik maakt van de vormen van de afzonderlijke taalklanken, zoals die tijdens het uitspreken in de luchtstroom ontstaan. De dynamiek van de bewegingen van de klankvormen worden op de huid gestreken, terwijl de klank tegelijkertijd door de therapeut gesproken wordt. De patiënt beleeft met zijn tastzin en zijn gehoor zeer direct en intensief de bewegingen. De chirofonetiektherapie wordt door een arts voorgeschreven naar aanleiding van de vraag of klacht van de patiënt. Bij deze therapie wordt veel belang gehecht aan een uitvoerig gesprek met de patiënt over zijn probleem of klacht, welke verwachtingen en voorstellingen de patiënt heeft van deze therapie en hij wordt actief betrokken bij het behandelplan. Na een reeks behandelingen volgt een evaluatie gesprek. Met de arts worden deze ervaringen besproken. De vormen die op het lichaam gestreken worden, vertegenwoordigen de grondvormen die in het alfabet voorkomen. Ze zijn universeel, zoals de vormen en organen van het menselijk lichaam. Elke klank heeft zijn specifieke werking, die door de veelvuldige herhaling versterkt kan worden.
- Enkele toepassingen** De chirofonetiektherapie blijkt werkzaam bij:
- Ontwikkelingsstoornissen
 - Organische aandoeningen
 - Fysieke en psychische klachten
 - Aangeboren en verworven problemen, zoals chromosomenafwijkingen, epilepsie, autisme, hersenbeschadigingen, motorische stoornissen.
 - Bedplassen, onrust, slaapproblemen
 - Concentratiemoeilijkheden, dwangen, agressie, angsten.
 - Migraine
 - Darmproblematiek
 - Overgangsklachten
 - Depressie
 - Ouderdomsproblemen
- Opleiding** De leden van de Nederlandse Vereniging voor Chirofonetiek op Antroposofische Grondslag (NVCAG) hebben als vooropleiding een reguliere en/of antroposofische HBO opleiding gevolgd. Daarna hebben zij het diploma van de opleiding tot chirofonetiek therapeut verkregen. De opleiding hiertoe wordt door de NVCAG verzorgd.

Opleiding en nascholing

Programma's voor postinitiele scholing zijn voortdurend in ontwikkeling met als uitgangspunten:

- het bevorderen en op peil houden van de bekwaamheid als chirofonetiektherapeut door middel van bij- en nascholing.
- Chirofonetiektherapeuten volgen minimaal eens in de drie jaar een intensieve nascholingscursus chirofonetiek.
- Deskundigheidsbevordering door het organiseren van thema- en oefendagen, in contact met de opleidingen.
- Ondersteuning van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten met als belangrijke thema's: basiskennis, methodiek ontwikkeling en gedragscode.
- In aantal uren uitgedrukt: 36 uur per drie jaar en een week cursus chirofonetiektherapie.

Vergoedingen

Een aantal ziektekostenverzekeraars vergoedt (een deel van) de kosten vanuit de aanvullende verzekering.

Organisatie en vereniging

Om lid te kunnen worden van de Nederlandse Vereniging voor Chirofonetiek op Antroposofische Grondslag gelden de volgende criteria:

- hogere beroepsopleiding, regulier en/of antroposofisch
- gediplomeerd therapeut chirofonetiek

Contact

janverdonk@hotmail.com
www.chirofonetiek.nl

CHIROFONETIEK

Inhoud beroep

Een antroposofisch diëtist is een regulier diëtist die - als aanvulling op de standaard kennis en professionaliteit van een diëtist - voor zijn/haar diagnose en therapie het antroposofisch mensbeeld gebruikt. Een antroposofisch diëtist probeert altijd aansluiting te vinden bij het zelfbewustzijn van de patiënt. Deze wordt zo veel mogelijk gestimuleerd om vanuit vrijheid zelf het genezingsproces in gang te zetten. De route is daarom niet vol van geboden en verboden, maar is gericht op het ontwikkelen van inzicht en ervaring in de relatie met voeding en de daarmee verband houdende klachten. Het leren waarnemen van kwaliteiten van voeding en het bewust worden hoe voeding bekomt is daartoe een belangrijk middel.

Specifieke visie

Bij het geven van adviezen en begeleiding wordt niet alleen stilgestaan bij de voeding, maar ook bij zaken als eetgewoonten en leefstijl. Daarnaast wordt er van uitgegaan dat stofwisselingsprocessen vaak een eigen signatuur hebben, wat betekent dat naast leeftijd (kinderen hebben andere voeding nodig dan volwassenen) ook de constitutie van de patiënt mede richting geeft aan de behandeling.

Aan het met aandacht eten, het bewust inzetten van smaken en kwaliteiten, en het creëren van sfeer en ritme bij de maaltijd wordt veel aandacht gegeven, omdat dat het verteringsproces actief kan ondersteunen.

Het wezenlijke van de stofwisseling en de vertering wordt gezien in de uiteenzetting van de eigen levenskrachten met de levenskrachten van de voeding. Hoe levenskrachtiger de voeding is, hoe meer activiteit van de eigen stofwisselingsorganen gevraagd wordt om de voeding te verteren. Deze uiteenzetting levert uiteindelijk kracht of wel vitaliteit op, iets dat vergelijkbaar is met een spier, die juist door het gebruik ervan versterkt wordt. In de therapie wordt gekeken of het lichaam in die zin niet overvraagd of ondervraagd wordt.

Enkele toepassingen

Veel voorkomende hulpvragen zijn:

- een visie op voeding en advies bij ziekten als kanker, diabetes mellitus, hart- en vaatziekten en COPD, verstoord eetgedrag, met wel of geen gevolgen voor over- of ondergewicht bij volwassenen en kinderen;
- adviezen voor moeder en kind;
- allergie en huidproblemen
- verteringsklachten zoals bij prikkelbaar darmsyndroom, maag- en darmziekten en onbegrepen verteringsklachten; chronische vermoeidheid en burn out.

Opleiding

Een antroposofisch diëtist heeft de reguliere opleiding diëtetiek voltooid en staat geregistreerd in het Kwaliteitsregister Paramedici.

Vervolgens is het erkende diploma antroposofische voeding- en diëtleer behaald of is het scholingstraject georganiseerd door de NVDA afgerond.

Zie www.antroposofischedietisten.nl/werkplan

De praktijk wordt uitgeoefend in overeenstemming met de regulier geldende regels betreffende bereikbaarheid, wettelijke aansprakelijkheid, dossiervorming, privacy en omgang met patiënten en collega's.

Plaats in het medisch veld en vergoedingen

Antroposofische diëtisten zijn veelal werkzaam als zelfstandig gevestigd diëtist in een antroposofisch of integratief gezondheidscentrum(therapeuticum), maar ook binnen verpleeghuizen en verstandelijke gehandicaptenzorg. Patiënten komen veelal op verwijzing van een huisarts of specialist, maar kunnen ook gebruik maken van de regeling Directe Toegankelijkheid Diëtist. De reguliere diëtetiek wordt voor 3 uur vergoed via de basisverzekering. De antroposofische diëtetiek wordt vergoed vanuit een aanvullende polis voor antroposofische behandelingen.

Organisatie en vereniging

Voor een aantal scholingen is bij de stichting ADAP (Accreditatie Deskundigheidbevorderende Activiteiten Paramedici) accreditatie aangevraagd en toegekend. Voor andere, niet geaccrediteerde scholingen, worden punten toegekend conform de regels van het Kwaliteitsregister Paramedici.

Contact

secretariaat.nvda@antroposofischedietisten.nl
www.antroposofischedietisten.nl

Inhoud beroep

Euritmietherapie is een bewegingstherapie, ontwikkeld vanuit de door Rudolf Steiner ontwikkelde menskunde. Zij wordt uitsluitend gegeven op basis van verwijzing van een daartoe bekwame geneeskundige of een daartoe bevoegd orgaan. Op grond van de diagnose van de verwijzer worden de oefeningen door de therapeut aangeboden die deze samen met de patiënt oefent.

Over de voortgang van de therapie wordt waar nodig met de verwijzer overlegd en na afronding van de therapiebehandeling maakt de therapeut een verslag voor de verwijzer.

Deze bewegingstherapie is bij een cursus voor artsen geïntroduceerd om deze therapie naast de medicinale behandeling in te kunnen zetten ter versterking van het genezingsproces.

Specifieke visie

De bewegingen uit de euritmie als podiumkunst zijn omgewerkt tot duidelijk gerichte therapeutische bewegingen en oefeningen. Deze bewegingen, gebaseerd op kwaliteiten in de taal, in ritme en in muziek, worden uitgevoerd om gezond makende processen in het lichaam op gang te brengen.

Niet de uiterlijke mechanische beweging is het belangrijkste maar het beoefenen van de kwaliteit van innerlijke bewegingen die de eigen vitaliteitkracht aanspreken. Daardoor is de Euritmietherapie ook zeer geschikt om aan jonge kinderen en mindervalide of bedlegerige patiënten aan te bieden. De Euritmietherapie is in samenhang met de antroposofische geneeskunde verder ontwikkeld, aanvankelijk voornamelijk in de huisartsengeneeskunde, de interne geneeskunde, de pediatrie en de orthopedagogie. Nu wordt deze therapievorm op alle terreinen in het antroposofische medische veld aangeboden, onder meer in de psychiatrie, neurologie, geriatrie, oogheelkunde en orthopedie.

Enkele toepassingen

Enkele voorbeelden van specifieke indicaties zijn: angst, astma, burnout, constipatie, crisissituaties, depressie, eczeem, evenwichtstoornis, hartritmestoornis, hersenbloedingen, hoge/lage bloeddruk, houdingsproblemen, kinderen met ontwikkeling, leer- en opvoedingsproblemen, overgevoeligheid, Parkinson, psychose, slaapproblemen.

Opleiding

Euritmietherapeuten hebben als vooropleiding de erkende vierjarige Hbo-opleiding docent dans. Na een verplichte lespraktijk in het onderwijs van één tot twee jaar volgt de specialisatie tot euritmietherapeut van één tot anderhalf jaar plus een door het CPION geaccrediteerde opleiding Medische Basis Kennis. Opleidingen zijn momenteel in Duitsland, Zwitserland, Engeland en Zweden.

Plaats in het medisch veld en vergoedingen

De Euritmietherapie is een therapie binnen het totaal van de antroposofische geneeskunde en wordt in Nederland regulier niet erkend; vergoedingen vinden derhalve niet vanuit de basisverzekering plaats maar vanuit een aanvullende polis voor antroposofische behandelingen. Op regionaal niveau worden hier en daar aanvullende afspraken gemaakt. Een vergoedingenoverzicht is te vinden op de website: www.euritmietherapie.nl

Organisatie en vereniging

De Nederlandse Vereniging voor Euritmietherapie (NVET), kent leden en geregistreerde leden. Voor alle leden geldt dat zij in het bezit zijn van een door de 'Medizinische Sektion Am Goetheanum' erkend diploma en zich conformeren aan de inhoud van de algemene documenten van de Vereniging, zoals statuten, huishoudelijk reglement, internationaal beroepsprofiel, gedragsregels en tuchtreglement. De NVET is aangesloten bij en actief betrokken bij het Forum van de Medizinische Sektion in Dornach, een overkoepelende organisatie van de Euritmietherapeuten wereldwijd.

Contact

nvet@hetnet.nl
www.euritmietherapie.nl

Inhoud beroep

Kunstzinnige therapie kent beeldend, muziek- en spraak- en dramatherapeuten. Tekenen, schilderen, boetseren, muziek maken, spreken of drama is geen doel in zich, maar middel om de cliënt te ondersteunen in genezing- en/of ontwikkelingsprocessen.

In de behandeling zet de kunstzinnige therapeut, in samenspraak met de cliënt, elementen als een bepaalde kleur, een bepaald instrument of in het geval van de spraak- en dramatherapie bijvoorbeeld een gedicht met bepaalde medeklinkers of een rollenspel in.

Specifieke visie

Het antroposofische mensbeeld gaat uit van een nauwe samenhang tussen lichaam, ziel en geest.

Bij het kunstzinnig werken wordt het scheppende, creatieve vermogen van de cliënt aangesproken. Het aangrijpingspunt van de kunstzinnige therapie ligt in de beleving, de ziel.

Vanuit de beleving werkt de kunstzinnige therapie door enerzijds tot in vitale en lichamelijke processen en anderzijds tot in meer bewustwording van het eigen wezen.

**Enkele
toepassingen**

Kunstzinnige therapie is op zijn plaats bij verschillende ziektebeelden als kanker, trauma's, burnout, fobieën, astma etc. Bij crises in de levensloop kan kunstzinnige therapie ondersteunend en inzichtgevend werken. Voor kinderen kunnen indicaties uiteenlopen van bedplassen tot leerproblemen. Kunstzinnige therapeuten werken met mensen met zeer diverse problematieken als autisme, dementie en psychosen in de gehandicaptenzorg, verpleeghuizen, psychiatrie, hospices etc.

Opleiding

Kunstzinnige therapeuten hebben een door het Nederlandse en Vlaamse accreditatieorgaan NVAO erkend en afgerond HBO-diploma.

Voor leden met een afgerond diploma op HBO-niveau ziet de vereniging er op toe dat er voor 1 januari 2017 aan een Medische Basis Kennis opleiding (MKB) bij een geaccrediteerd opleidingsinstituut is voldaan.

Vervolgens is bij- en nascholing verplicht, waarvan toetsing binnen de vereniging door een registratiecommissie is verzorgd

**Plaats in het
medisch veld
en vergoedingen**

Cliënten worden verwezen door hun huisarts of nemen zelf contact op. Veel kunstzinnig therapeuten werken in een eigen praktijk direct samen met een arts en andere behandelend therapeuten. Daardoor is een snelle en effectieve behandeling mogelijk.

Verder werken kunstzinnig therapeuten in instellingen zoals scholen, ziekenhuizen, verzorging- en verpleeghuizen, gehandicapteninstituten, revalidatie, gevangenissen, hospices etc. Ook hier is het streven van de kunstzinnige therapeut multidisciplinair te werken.

Kunstzinnige therapie is een therapie binnen het veld van de antroposofische geneeskunde en wordt vergoed vanuit een aanvullend pakket.

**Organisatie
en vereniging**

De NVKToag heeft gewone en geregistreerde leden. Alle geregistreerde leden hebben een door de NVAO erkend en afgerond HBO-diploma. Voor leden met een afgerond diploma op HBO-niveau, ziet de vereniging er op toe dat er voor 1 januari 2017 aan een Medische Basis Kennis opleiding (MBK) bij een geaccrediteerd opleidingsinstituut is voldaan.

Contact

secretariaat@kunstzinnigetherapie.nl
www.kunstzinnigetherapie.nl

kunstzinnige therapie

- Inhoud beroep** De verpleegkundige Antroposofische Zorg is een regulier opgeleide, gediplomeerde verpleegkundige, die na een aanvullende specialisatie, vanuit het antroposofisch perspectief, verdieping geeft aan de gangbare verpleegkunde. De verpleegkundige kan, al dan niet op voorschrift en in overleg met de arts, de juiste therapie inzetten om het zelfgenezend vermogen van de zorgvrager te stimuleren.
- Specifieke visie** De verpleegkundige Antroposofische Zorg verleent zorg aan de client op drie niveau's. De antroposofische verpleegkunde heeft deze realiteit van verplegen, de mens benaderen naar lichaam, ziel en geest uitgewerkt naar "verzorgen, bemiddelen en begeleiden". Op deze drie niveau's zijn specifieke vaardigheden en een daarmee verbonden attitude, een voorwaarde.
- Enkele toepassingen** Specifieke therapeutische interventie gegeven door verpleegkundigen Antroposofische Zorg is uitwendige therapie; deze therapie wordt begeleid door nazorg van de client, in de vorm van een totale lichaamsinpakking en een rustpauze. Voorbeelden zijn:
- * Therapeutisch wasbeurten
 - * Wikkels en kompressen
 - * Ritmische inwrijvingen volgens Wegman/Hauschka
 - * Therapeutisch baden
 - * Ritmische massage volgens Volkier Bentinck
- Opleiding** Verpleegkundigen Antroposofische Zorg hebben een opleiding voltooid in de Basis MBO en HBO en zijn BIG geregistreerd. Voorwaarden voor de registratie tot verpleegkundige Antroposofische Zorg zijn het volgen van de cursus Oriëntatie Verpleegkunde en Antroposofie, de Voortgezette Opleiding Verpleegkunde vanuit Antroposofie, cursus ritmische inwrijvingen volgens Wegman/Hauschka, cursus wikkels en compressen, cursus badtherapie.
- Stichting Plegan Opleidingen verzorgt de verschillende antroposofische verpleegkunde opleidingen en cursussen, bij- en nascholingen. Zoals de Oriëntatiecursus Antroposofie en Verpleegkunde, de orgaaninwrijvingen, wikkels en compressen.

Plaats in het medisch veld en vergoedingen

Verpleegkundigen en verzorgenden vanuit Antroposofie kunnen werkzaam zijn in elk veld van de zorg.

Instellingen waar vanuit antroposofisch gedachtengoed verpleegd en verzorgd kan worden, zijn:

- * Gezondheidscentra en therapeutica
- * Praktijkhoudende antroposofische huisartsen
- * Consultatiebureau, IAOKZ, voor ouders met kinderen van 0-4 jaar
- * Instellingen Jeugd GGZ, Volwassen GGZ, psychiatrie en verslavingszorg
- * Gehandicapten Zorg: kind, jeugd, volwassenen (CONO structuur)
- * Verpleeghuizen: Leendert Meeshuis, Valkenbosch, Rudolf Steiner Verpleeghuis
- * Hospices

Organisatie en vereniging

- * De vereniging van verpleegkundigen Antroposofische Zorg in Nederland bestaat inmiddels 50 jaar en is gestart als Nederlandse Vereniging van Antroposofische Verpleegkundigen.
- * De Nederlandse Vereniging van Antroposofisch Verpleegkundigen heeft zich aangesloten bij de Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland als afdeling Antroposofische Zorg
- * Als voorwaarde voor registratie als verpleegkundige Antroposofische Zorg geldt dat de Voortgezette Opleiding Verpleegkunde vanuit de Antroposofie is voltooid.
- * De geregistreerde leden zijn lid van de beroepsvereniging Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN) afdeling Antroposofische Zorg.
- * Leden kunnen zich inschrijven in het Kwaliteitsregister V&VN.

Contact

voorzitter@antroposofische-zorg.nl
 secretariaat@antroposofische-zorg.nl
 www.antroposofische-zorg.nl
 www.venvn.nl

Antroposofische Zorg